

ULICA

PIOTRKOWSKA

STREET

ŁÓDŹ
PRZEWODNIK PO LOKALACH
DLA KREATYWNYCH
PREMISES FOR THE CREATIVES
GUIDE

WSTĘP

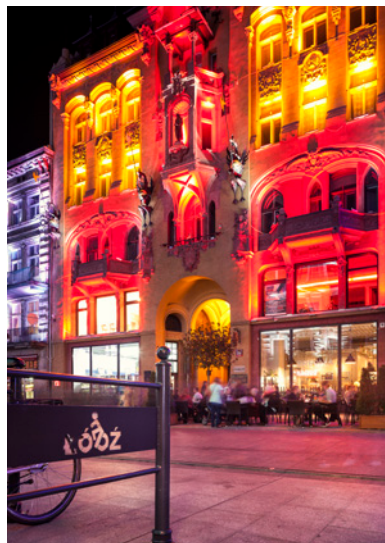
PL

Co ma wspólnego Łódź, kreatywność i turystyka? To, że właśnie w Łodzi powstał pierwszy szlak turystyczny śladami kreatywnych przedsiębiorców miasta. „Przewodnik po lokalach dla kreatywnych” to publikacja, dzięki której zwiedzanie ulicy Piotrkowskiej – reprezentacyjnej ulicy miasta będzie niecodzienną przygodą. Lokale dla kreatywnych to miejsca, gdzie umiejętności, talent, pasja i kreatywność połączone z przedsiębiorczością działających tu ludzi współtworzą markę Łodzi kreatywnej.

EN

What do Łódź, creativity and tourism have in common? It is in Łódź that the very first tourist trail along the creative urban enterprises was created. „Premises for the Creatives – Guide” is a publication that you can use to visit Piotrkowska street – the representative street of the city and have an unusual adventure while doing so. Premises for the creatives are places where skills, talents, passion and creatives combine with the entrepreneurial spirit of people who work here to create a creative brand for the city of Łódź.

4 Ulica Piotrkowska
Piotrkowska Street

8 Łódź kreuje
Łódź creates

12 Dobre praktyki
Best practices

Lokal
City Bum Bum
Nubee
Showroom 87
Niebostan
Re:Meble
Pegaz Tuwima
AR Design
Jedwab Autorski
Surindustrialle

22 Lokale dla kreatywnych
Premises for the Creatives

ULICA PIOTRKOWSKA

Historia ulicy Piotrkowskiej to równocześnie historia Łodzi, jej mieszkańców i przedsiębiorców. To wokół Piotrkowskiej skupiało się życie, to ona była sercem całego organizmu miejskiego, pompując w jego „krwioobieg” energię witalną.

Czym dla Nowego Jorku jest Piąta Aleja, tym dla Łodzi ulica Piotrkowska. Piszę o tym, ponieważ podobieństwo nowojorskiego Manhattanu do centrum Łodzi jest zdumiewające, a wynika to m.in. z dynamicznego rozwoju obydwu miast w XIX wieku w oparciu o liberalną gospodarkę kapitalistyczną. Łódzkie śródmieście podobnie jak Manhattan ma charakter linearny, nie posiada jednego placu, rynku, gdzie stałyby najważniejsze gmachy. Centrum wyznacza obszar wokół głównej ulicy Piotrkowskiej, sięgający od placu Wolności do placu Niepodległości. Kapitalistyczny i liberalny charakter czasów, w których rozwijało się miasto, spowodował, że tym centrum nie mogła być ani rezydencja władcy, ani siedziba elity mieszczańskiej – ratusz. Łódź bowiem kształtowana była przez dziesiątki, a nawet setki przedsiębiorców, którzy w różnych częściach tworzyli małe centra miejskie.

Historia ulicy Piotrkowskiej to równocześnie historia Łodzi, jej mieszkańców i przedsiębiorców. To wokół Piotrkowskiej skupiało się życie, to ona była sercem całego organizmu miejskiego, pompując w jego „krwioobieg” energię witalną. Była zarówno czysto funkcjonalną, jak i reprezentacyjną częścią miasta. Znajdowały się tu nie tylko fabryki, ale także pałace fabrykanckie. Tu dobijali targu wytwórcy i kupcy pomnażający swoje majątki, tu powstawały ekskluzywne sklepy z luksusowymi towarami, a w teatrach, kinach, galeriach, hotelach, restauracjach czy kawiarniach kwitło życie kulturalne i rozrywkowe.

Spójrzmy na historię ulicy Piotrkowskiej, która wyznacza równocześnie rytm historii Łodzi. Jej powstanie tak opisuje Anna Rynkowska:

*Rok 1821 to narodziny ulicy Piotrkowskiej. Od tego roku zaczęły się przygotowania do regulacji osady fabrycznej, której osią stał się trakt piotrkowski. Wzorowy plan urbanistyczny, wytyczony przez Rembierlińskiego wyznaczył bieg Piotrkowskiej (należało wyprostować linię traktu) i przecinających ją ulic bocznych, a tereny wokół Piotrkowskiej podzielił na parcele¹. Sama nazwa pojawiła się po raz pierwszy w 1823 roku, kiedy to burmistrz Czarkowski w okolicach dzisiejszej ulicy Nowomiejskiej umieścił słup z napisem *ulica Piotrkowska*. Od tego momentu rozpoczęła się jej historia i historia nowoczesnej Łodzi.*

Miasto i ulica swoje istnienie zawdzięczają sukiennikom i tkaczom, którzy korzystając z oferty władz Królestwa Polskiego, przybyli tu, by założyć własne interesy. Rękodzielnicy przyjeżdżali z całej Europy, najwięcej jednak było kolonistów pochodzenia niemieckiego. Osiedlali się tu przybysze z Dolnego Śląska, Wielkiego Księstwa Poznańskiego, Saksonii, Czech czy Prus. Budowali oni niewielkie drewniane domy, według rządowego wzorca, w których mieszkali i prowadzili warsztaty. Z czasem drewnianą zabudowę zastąpiły, usytuowane w głębi działek gmachy fabryczne, zaś w pierzei ulicy pałace i wielkomiejskie kamienice. Tak z ośrodka rzemieślniczego przeradzała się Łódź w miasto przemysłowe, ulica Piotrkowska zaś w tętniące industrialnym życiem centrum. Swoją rolę w rozwoju budowlanym Piotrkowskiej miało powstanie Towarzystwa Kredytowego. Udzielało ono długoterminowych pożyczek, umożliwiając szybki rozwój budownictwa mieszkaniowego. Jak pisze Rynkowska: *Około 60 procent właścicieli posesji przy ulicy Piotrkowskiej należało do Towarzystwa Kredytowego². Zmieniła się*

także struktura własnościowa, większość domów należała do Żydów, nieco mniej do Niemców, Polacy byli nielicznymi właścicielami.

Choć miasto dynamicznie się rozwijało, pozostawało pełne kontrastów, podobnie jak jego główna ulica. Aleksander Janowski w 1902 roku pisał: *Najważniejszą ulicą w mieście jest Piotrkowska, ciągnąca się z biegiem szosy. Tu najwspanialsze gmachy, najwykwintniejsze sklepy, najbogatsze składy znalazły pomieszczenie. Ma ona dziwny charakter bogactwa zmieszanego z ubóstwem: obok wyniosłych pałaców, zdobnych w marmury i lustrzane szyby, stoją małe, parterowe, papą kryte chałupki z marnymi sklepikami i gromadami brudnego drobiazgu³*. Tak jest właściwie do dziś, obok siebie odnajdziemy znakomicie odrestaurowane bogate kamienice i pałace oraz nadgryzione zębem czasu dużo skromniejsze budynki. Trzeba jednak przyznać, że Łódź, a z nią Piotrkowska, zawsze podążały za duchem czasu i wprowadzały nowinki technologiczne, wystarczy wymienić: w 1835 roku latarnie rewerberowe (olejowe), w 1839 roku pierwszy komin fabryczny Białej Fabryki – efekt zainstalowania pierwszej w Królestwie Polskim maszyny parowej, w 1840 roku pierwsze dorożki, w 1883 roku telefon, w 1888 roku elektryczność, w 1898 roku pierwszy w Kongresówce tramwaj elektryczny⁴.

Obecnie ulica Piotrkowska pozostaje śladem zabudowy miejskiej od połowy wieku XIX do dziś. Najwięcej jest tu pałaców i kamienic, świadków XIX-wiecznego kapitalizmu europejskiego. Znajdziemy też budynki z czasów dwudziestolecia międzywojennego, powojennej, socjalistycznej Polski, a także powstałe już w III Rzeczpospolitej. Ten ponad czterokilometrowy trakt, najdłuższy pasaż handlowy Europy, jest znakomitym przykładem przemian zachodzących w zabudowie miast polskich. Dziś ulica wyraźnie podzielona jest na dwie części. Pierwsza, od placu Wolności do alei Mickiewicza, ma formę ekskluzywnego deptaka. Druga, ciągnąca się do placu Niepodległości, ma charakter komunikacyjny (ruch kołowy i tramwajowy), choć i tu można wybrać się na atrakcyjny spacer, natykając się na wiele wspaniałych budynków, np.: pałac Karola Augusta Haertiga (nr 234-236), były kompleks fabryczny Markusa Silbersteina (nr 242-250), kamienicę Birnbauma (nr 258-260), dawny zespół pałacowo-parkowy Roberta Teodora Schweikerta (nr 262-264), archikatedrę świętego Stanisława Kostki (nr. 265), pałac Karola Scheiblera (nr 266), pałac Steinertów (nr 272a-272b), kościół ewangelicko-augsburski świętego Mateusza (nr 283) czy wreszcie tzw. Białą Fabrykę (nr 282), gdzie mieści się Centralne Muzeum Włókiennictwa i Skansen Łódzkiej Architektury Drewnianej.

Wróćmy na deptak, przyciągający mieszkańców i turystów odrestaurowanymi, pełnymi przepychu kamienicami i pałacami, które reprezentują różne style historyczne (neogotyki, neorenesans, neobarok, neoklasycyzm), a także eklektyzm i secesję. Podnosząc wzrok do góry, zobaczymy fantastyczne detale architektoniczne, bogate sztukaterie, kolumny i pilastry, gzymsy i konsole, kute i odlewane metalowe kraty oraz balustrady. To właśnie detal jest największym bogactwem ulicy Piotrkowskiej. To dzięki niemu trudno przejść obojętnie obok kamienicy Scheiblerowskiej (nr 11), dawnego Domu Bankowego Wilhelma Landaua (nr 29), kamienic Szmulowicza (nr 37), Kohna (nr 43), Konstadta (nr 53), Grand Hotelu (nr 72), dawnego pałacu Geyerów (nr 74), byłego Domu Bankowego Maksymiliana Goldfedera (nr 77), kamienicy „Pod Gutenbergiem” (nr 86), starego Domu Handlowego „Schmechel i Rosner” (nr 100), pałacu Juliusza Heinzla (nr 104), Juliusza Kindermanna (nr 137/139) czy kamienicy firmy Krusche i Ender (nr 143). Warto także zajrzeć głębiej, na podwórka, gdzie możemy znaleźć małe zakłady rzemieślnicze i usługowe, eleganckie restauracje i przytulne kawiarnie lub herbaciarnie.

Atrakcją ulicy Piotrkowskiej jest także Pomnik Łódzian Przełomu Tyśiąclecia oraz Pomnik Łódzian Nowego Milenium, który powstał dzięki Fundacji Ulicy Piotrkowskiej. To ponad trzysta tysięcy tabliczek z nazwiskami łódzian, które zostały wmurowane w powierzchnię jezdni. W okolicach Grand Hotelu znajdziemy natomiast Łódzką Aleję Sławy wzorowaną na hollywoodzkiej Alei Gwiazd. Odszukamy tam nazwiska najwybitniejszych polskich aktorów, reżyserów, operatorów, przypominających, że Łódź jest nie tylko miastem „włókienniczym”, ale także „filmowym”.

Ulica Piotrkowska to magiczne i niepowtarzalne miejsce, wizytówka Łodzi. Dzięki staraniom właścicieli i włodarzy miasta wygląda ona coraz lepiej. Wydaje się jednak, że można zrobić jeszcze wiele, by stała się ona tętniącym na co dzień sercem miasta. Szlak Przemysłów Kreatywnych może być doskonałym impulsem do tego, by Piotrkowska znów oddychała pełną piersią i żyła pełnią życia.

¹ A. Rynkowska, *Ulica Piotrkowska*, Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 1970, s. 6.

² Tamże, s. 116.

³ A. Janowski, *Szkice z kolei kaliskiej*, „Naokoło Świata” 1902, nr. 33, za: A. Rynkowska, dz. cyt., s. 181.

⁴ Zob. P. Machlański, *Szlak ulicy Piotrkowskiej*, Urząd Miasta Łodzi, Łódź 2010, s. 7.

PIOTRKOWSKA STREET

The history of Piotrowska Street is simultaneously the story of Łódź, its residents and businesses. Life was focused around the street; it was the heart of the whole urban organism, pumping vital energy into its „bloodstream”.

What Fifth Avenue is for New York, Piotrkowska Street is for Łódź. I am writing this because the similarity of Manhattan in New York to the centre of Łódź is amazing, mainly due to the dynamic development of both cities in the nineteenth century based on a liberal capitalist economy. The centre of Łódź, like Manhattan, is linear; it does not have a main square or market where the most important buildings are located. The centre is the area around the main street Piotrkowska, ranging from Plac Wolności [Freedom Square] to Plac Niepodległości [Independence Square]. The capitalist and liberal nature of the times in which the city developed meant that the centre could neither be the residence of the rulers or the seat of the bourgeois elite – the town hall. Indeed, Łódź was shaped by dozens or even hundreds of entrepreneurs who in different parts created small urban centres.

The history of Piotrowska Street is simultaneously the story of Łódź, its residents and businesses. Life was focused around the street; it was the heart of the whole urban organism, pumping vital energy into its „bloodstream”. It was both the functional and representative part of the city; home not only to factories but also to industrialists' palaces. It was here that producers and buyers made deals, multiplying their fortunes; exclusive shops with luxury goods were opened, and theatres, cinemas, galleries, hotels, restaurants or cafés flourished with cultural life and entertainment.

Let's look at the history of Piotrowska Street, which at the same time sets the rhythm of the history of Łódź. Its formation is described by Anna Rynkowska: *1821 is the birth of Piotrowska Street. It was in this year that preparations began for the regulation of the factory district the axis of which had built up around the Piotrkowski road. The exemplary urban plan laid out by Rembéliński marked out the route of Piotrowska (straightening out the former road) and the intersecting side streets and the area around Piotrkowska was divided into plots*¹. The name itself appeared for the first time in 1823 when the mayor Czarkowski in the vicinity of today's Nowomiejska Street placed a post with the inscription ulica Piotrkowska. From that moment was the starting point for the history of the street and the history of modern Łódź.

The city and the street owe their existence to cloth merchants and weavers, who, taking advantage of the offer of the rulers of the Kingdom of Poland, came here to start their own businesses. Craftsmen came from all over Europe, but most were colonists of German origin. Newcomers settled here from Lower Silesia, the Grand Duchy of Poznan, Saxony, the Czech Republic and Prussia. They constructed small wooden houses according to a government design in which they lived and had

their workshops. Over time, they replaced the wooden buildings with factory buildings, located in the depths of the plots, while metropolitan palaces and townhouses faced the street. Łódź was thus transformed from a craft centre into an industrial city, and Piotrkowska was metamorphosed into a lively and vibrant industrial centre. The founding of the Credit Society had its role in the development of the construction of Piotrowska. It granted long-term loans, enabling the rapid development of housing. As Rynkowska writes: *About 60 percent of property owners on Piotrkowska Street belonged to the Credit Society*². The ownership structure also changed; the majority of buildings belonged to Jews, fewer belonged to Germans and Poles were the owners of very few.

Although the city developed rapidly, it remained full of contrasts, like its main street. Aleksander Janowski wrote in 1902: *The most important street in the city is Piotrkowska, extending from the road into the city. Here are the finest edifices, the most exquisite shops, the richest stores. It has a strange character of wealth mixed with poverty: alongside the lofty palaces, ornate with marble and mirrored glass, stand small, one-storey shacks covered with tar paper with miserable shops stuffed with dirty little children*³. This holds true today: we can find exquisitely restored townhouses and rich palaces alongside much more modest buildings eaten away by time. It must be admitted, however, that Łódź, and with it Piotrkowska, has always followed the spirit of the times and introduced technological innovations, such as reverberating oil lanterns in 1835, the first factory chimney at the White Factory in 1839 – a result of the installation of the first steam engine in the Kingdom of Poland, the first carriages in 1840, the first telephone in 1883, electricity in 1888 and the first electric tram in the Kingdom of Poland in 18984.

Currently, Piotrkowska is made up of the urban development that has taken place since the mid-nineteenth century until today. Most of the palaces and townhouses, witnesses of nineteenth-century European capitalism, are located here. There are buildings from the interwar era, the post-war period, socialist Poland, as well as those built in the Third Republic. This route, extending more than four kilometres, the longest shopping street in Europe, is an excellent example of the changes that are taking place in the building of Polish cities. Today, the street is clearly divided into two parts. The first, from Plac Wolności to Aleja Mickiewicza, is an exclusive pedestrian area. The second, extending to Plac Niepodległości, is open to traffic (vehicular traffic and trams), but even here it is possible to go for a nice walk and see a number of splendid buildings, such as the palace of Karol August Haertig (no. 234-236), the former factory complex of Markus Silberstein (no. 242-250), the Birnbaum townhouse

(no. 258-260), the former palace and park complex of Robert Teodor Schweikert (no. 262-264), the metropolitan church of St. Stanislaus Kostka (no. 265), the palace of Karol Scheibler (no. 266), the Steinert palace (no. 272a-272b), the Lutheran Church of St. Matthew (no. 283) and finally the White Factory (no. 282), which houses the Central Museum of Textiles and the Open-air Museum of Łódź Wooden Architecture.

Back at the pedestrian area, the restored, lavish houses and palaces that attract locals and tourists represent different historical styles (neo-Gothic, neo-Renaissance, neo-Baroque, neo-Classicism), as well as the Eclecticism and Art Nouveau. Looking upwards, fantastic architectural details can be seen: rich stucco, columns and pilasters, cornices and brackets, forged and cast metal grilles and railings. The details are the greatest wealth of Piotrowska Street. They make it difficult to pass by the Scheibler building (no. 11), the former Banking House of Wilhelm Landau (no. 29), the townhouses of Szmulowicz (no. 37), Kohn (no. 43) and Konstadt (no. 53), the Grand Hotel (no. 72), the former Geyer palace (no. 74), the former Maximilian Goldfeder Banking House (no. 77), the „Under the Gutenberg” townhouse (no. 86), the old „Schmechel and Rosner” Trading House (no. 100), the palaces of Juliusz Heinzel (no. 104) and Juliusz Kindermann (no. 137/139) and the company building of Krusche and Ender (no. 143). It is also worth looking deeper into the courtyards, where small workshops, gourmet restaurants and cozy cafes and tea rooms are located.

The New Millennium People of Łódź monument on Piotrowska is also an attraction, which was erected by the Piotrkowska Street Foundation. It is made up of more than thirteen thousand tiles with the names of people from Łódź that have been embedded in the road surface. In the vicinity of the Grand Hotel, on the other hand is the Łódź Walk of Fame, based on the Hollywood Walk of Fame, where the names of the most outstanding Polish actors, directors and cinematographers can be found; a reminder that Łódź is not only a „textile” city, but also a „film” city.

Piotrkowska Street is a magical and unique place, the symbol of Łódź. Through the efforts of building owners and the local authorities, the city is looking better and better. However, it seems that a lot more could be done to make it a bustling centre. The Creative Industries trail can be a great boost to ensure that Piotrkowska once again becomes the beating heart of the city.

¹ A. Rynkowska, *Ulica Piotrkowska*, Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 1970, p. 6.

² *Ibid.*, p. 116.

³ A. Janowski, *Szkice z kolei kaliskiej*, „Naokoło Świata” 1902, No. 33, see: A. Rynkowska, *op. cit.*, p. 181.

⁴ See: P. Machlański, *Szlak ulicy Piotrkowskiej*, Urząd Miasta Łodzi, Łódź 2010, p. 7.

Branża kreatywna jest w stanie zmienić sposób postrzegania ul. Piotrkowskiej, dodając do dotychczasowego obrazu więcej kolorów związanych z działalnością biznesową.

Łódź nie była kojarzona z miastem atrakcji turystycznych, dlatego też nie zajmowała pierwszego miejsca na liście przeciętnego turysty. Łódź to raczej miasto, do którego przyjeżdżało się wtedy, gdy był do zrobienia interes, kiedy trzeba było zamówić usługę bądź produkt o wysokiej jakości, ale tańszy niż w innym miejscu Polski, Europy czy świata. Nie był to powód do niezadowolenia, a wręcz przeciwnie. Była to przewaga konkurencyjna, którą miasto i mieszkańcy Łodzi zaczęli skutecznie wykorzystywać.

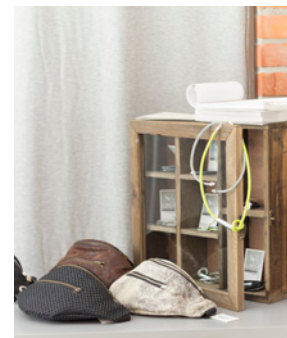
Wspólnymi siłami łodzianie – przedsiębiorcy, ludzie kultury i sztuki, społecznicy, naukowcy oraz urzędnicy rozpoczęli działania wzmacniające do tej pory niewykorzystane zasoby, kreując zainteresowanie Łodzią, wyróżniając ją na tle innych już odkrytych zakątków Polski. Impulsem do tych zmian była „Strategia promocji i komunikacji marketingowej marki Łódź na lata 2010-2016”, która określiła cele rozwoju Łodzi jako miasta kreatywnego. Dokument koncentruje się przede wszystkim na tworzeniu warunków dla rozwoju kreatywnych idei oraz rozwiązań wspierających budowanie marki miasta w oparciu o cztery filary, jakimi są kultura, gospodarka, edukacja oraz turystyka i sport. Strategia, przyjęta uchwałą Rady Miejskiej, od 2011 roku jest konsekwentnie wdrażana przez Urząd Miasta Łodzi, z pełnym zaangażowaniem wydziałów UMiŁ, pod przewodnictwem Biura Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą.

Jak podkreśla dr Dariusz Urban z Katedry Finansów i Strategii Przedsiębiorstwa Uniwersytetu Łódzkiego – *Specjalizacja – podobnie jak*

ma to miejsce w przypadku przedsiębiorstw – również w odniesieniu do miast i regionów stanowi może o przewadze konkurencyjnej na rynku, zarówno w kontekście przyciągania pracowników, jak i zachęt dla inwestorów. Miasta nie muszą pełnić tutaj roli biernych obserwatorów, lecz powinny być aktywnymi moderatorami, kształtując pożądaną z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego wizję rozwoju.

Od czasu wdrożenia strategii obserwować można zwiększone zainteresowanie miastem ze strony mieszkańców Polski. Rodząca się duma mieszkańców, wynikająca z odpowiedzialności za miasto, wspólną przestrzeń, rosnące wzajemne zaufanie, to kapitał zbudowany na przestrzeni ostatnich lat, którego nie można zmarnować. Inwestycja w sektor kreatywny okazała się strzałem w dziesiątkę. Realizacja przez władze miasta i mieszkańców szeregu wzajemnie przenikających się programów społecznych oraz infrastrukturalnych wpływa na kreowanie atrakcyjnych miejsc pracy, dając nadzieję na życie w przyjaznych i godnych warunkach.

„Mia100 kamienic”, „Łódź rewitalizuje”, „Mam pomysł na biznes”, „Art_Inkubator w Fabryce Sztuki” czy „Lokale dla kreatywnych” to tylko kilka przykładów programów, które zmieniają Łódź. Z punktu widzenia przedstawicieli sektora kreatywnego, ale również mieszkańców, którzy w kreatywności zauważyli swoją szansę, niezwykle ważny jest program „Lokale dla kreatywnych”. Blisko czterdzieści firm, które zbudowały ofertę w oparciu o umiejętności i talent, ulokowało swoje siedziby w obrębie Piotrkowskiej – reprezentacyjnej ulicy miasta. Jak

zauważa dr Dariusz Urban – Branża kreatywna jest w stanie zmienić sposób postrzegania ul. Piotrkowskiej, dodając do dotychczasowego obrazu więcej kolorów związanych z działalnością biznesową, lecz nie tą z witryn bankowych. Nowe firmy w centrum miasta przyczyniać się również mogą do aktywizowania lokalnych społeczności.

Najemcy lokali miejskich wynajętych w konkursie, w większości przypadków angażując swój czas i pieniądze, dają nowe życie przestrzeniom do tej pory skazywanym na niszczenie i zapomnienie. Stając się inwestorami, włączają społeczności lokalne w swoje działania, integrują mieszkańców wokół organizowanych wydarzeń, akcji czy inicjatyw. Program „Lokale dla kreatywnych” staje się więc nie tylko działaniem wspierającym przedsiębiorczość, ale także narzędziem szeroko pojętej rewitalizacji, która jest kluczowym elementem rozwoju miasta. Program ten jest również racjonalny i wskazany z punktu widzenia długofalowego zarządzania finansami publicznymi, ponieważ przywraca społeczności lokalnej opuszczone i zaniedbane przestrzenie, które latami, opłacane z pieniędzy podatników, psuły wizerunek centrum miasta.

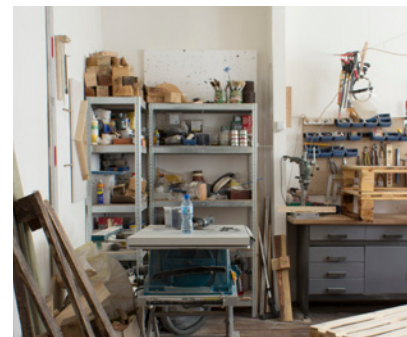
Pustostany w centrum nie wydają się dobrą wizytówką dla żadnego z miast. – Robiąc ewentualny rachunek ekonomiczny należałoby przyjąć dwie perspektywy: krótkookresową i długookresową. W tej pierwszej bez wątpienia przeważą korzyści postawy bierniej, w drugiej uwidocznić się mogą zalety wyboru postawy aktywnej; lokale przestają popadać w dalszą ruinę, zaczynają generować strumień

przychodów dla miasta nie tylko w postaci opłat najmu, lecz również tych wynikających z podatków osób i firm je zajmujących – zaznacza dr Dariusz Urban.

Inicjatywa udostępnienia lokali ludziom kreatywnym jest niewątpliwie przykładem postawy aktywnej zarówno przedstawicieli samorządu, jak i przedsiębiorców. O słuszności takiego podejścia można się przekonać, wybierając się na wycieczkę szlakiem „Lokali dla kreatywnych”, korzystając z bogatej oferty lokali usługowych, gastronomicznych czy rozrywkowych. Odwiedzający ul. Piotrkowską muszą zarezerwować sobie minimum jeden dzień na przygodę z bogatą ofertą firm, dla których wspólnym mianownikiem jest kreatywność. Łódź staje się obecnie miastem obfitującym w szereg nowych, niestandardowych atrakcji turystycznych, a jednocześnie nadal jest miejscem prowadzenia biznesu, również tego kreatywnego. Narzędziem, które umożliwiło turystom (tym mniej lub bardziej biznesowym) poznanie zakątków kreatywnej Łodzi jest „Przewodnik po lokalach dla kreatywnych”.

Aktualny spis firm i organizacji, mieszczących się przy ulicy Piotrkowskiej i w jej okolicach, dostępny jest pod linkiem: www.kreatywna.lodz.pl

ŁÓDŹ CREATES

Łódź has not been associated with a city known for its tourist attractions; therefore it has not occupied the number one spot among destinations that are worth a visit by an average tourist. Rather, Łódź is a city where one came when there was business to be done, or when a high quality service or a product had to be ordered at a price lower than in other locations in Poland, Europe or the world. It was not a reason for dissatisfaction, quite the opposite. It was a competitive advantage that the city and the residents of Łódź started to use effectively.

Together, the residents of Łódź – entrepreneurs, people of the cultural and artistic world, community volunteers, scientists and officials started activities meant to strengthen the resources that have not been used so far, thus creating an interest in Łódź and distinguishing it against the background of other, already well-discovered corners of Poland. The impulse for these changes was the „Strategy of promotion and marketing communication of the Łódź brand for the years 2010-2016“ which described the strategic goals of development of Łódź as a creative city. The strategy document centres first of all on preparing the conditions for the development of creative ideas and solutions that support the building of the city brand on the foundation of the four pillars which are culture, economics, education and tourism with sport. The strategy accepted by the resolution of the City Council (Rada Miejska), since 2011, has been consistently implemented by the City of Łódź Office (Urząd Miasta Łodzi) with full engagement of the departments of the Town Hall under the leadership of the Promotion, Tourism and Foreign Cooperation Bureau (Biuro Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą).

Dr Dariusz Urban from the Department of the Chair of Finance and Entrepreneurial Strategy of the University of Łódź, emphasizes that – *specialization – similarly to how it happens in case of a business – also in reference to cities and regions can decide on the competitive advantage in the marketplace, both in the sense of attracting workers and as an incentive for investors. The cities do not have to be passive observers but they can, and should be active moderators, thus shaping such a vision of development that is desirable from the social and economic point of view.*

The increased interest in the city and the curiosity about Łódź on the part of residents of Poland results from the change in thinking and action of Łódź residents in the micro- and macro scale. The newly arisen pride of the residents, resulting from the responsibility for the city, shared space and growing mutual trust are the capital built in the last few years which cannot be wasted. The investment in the creative sector turned out to be a bull's eye shot indeed. The execution of a series of mutually compatible social and infrastructure programs by the city authorities and with the participation of residents influences the creation of attractive workplaces, giving hope for life in friendly and dignified conditions.

„Mia100 Kamienic“ (play on words meaning A City of 100 Tenement Houses), „Łódź Rewitalizuje“ (Łódź Revitalizes Itself), „Mam pomysł na biznes“ (I have a business idea), „Art_Inkubator w Fabryce Sztuki“ (Art_Inkubator in a Factory of Art) or „Lokale Dla Kreatywnych“ (Premises for the Creatives) are just a few examples of programs that are changing Łódź.

The creative industry is capable of changing the way Piotrkowska street is perceived, augmenting the image with more color related to the business activity.

From the point of view of the representatives of the creative sector, and also the residents who noticed their chance in creativity, an extremely important program is „Lokale Dla Kreatywnych” (Premises for the Creatives). Nearly fifty firms which constructed their offers within the competition „Lokale dla Kreatywnych” (Premises for the Creatives), based on skills and talents managed to find their sites within ulica Piotrkowska (Piotrkowska street) – a representative street in the city.

As dr Dariusz Urban notes, *the creative industry is capable of changing the way Piotrkowska (Piotrkowska street) is perceived, augmenting the image with more color related to the business activity but different one than bank front windows. New firms in the centre of the city can cause the local communities to become more active.*

The tenants of city premises rented out in the competition, in most cases involve their time and money, thus giving a new lease on life to spaces that were condemned to destruction and being forgotten thus far. They become investors, they include local communities in their activities, and they integrate the residents around events, activities or initiatives they organize. The program „Lokale dla kreatywnych” (Premises for the Creatives) thus becomes an action that not only supports entrepreneurship but also becomes a widely understood revitalization which is a key element of the city development. This program is also a rational one and recommended from a long-term viewpoint of managing public finances because it returns to the local society the abandoned and neglected spaces which, being funded by taxpayers' money, degraded the urban fabric and ruined the image of the city centre.

The vacancies in the centre do not seem to be a good business card for any city – Dr Dariusz Urban remarks. While making any economic calculations, two perspectives should be accepted: a short-term and a long-term one. Without any doubt, in the first one the passive attitude weighs more heavily while in the second one the advantages of the active attitude become more apparent – premises stop becoming ruined further, a stream of income for the city starts to generate not only in the form of rents but also the income resulting from taxes of people and firms that occupy them.

The initiative of making premises available to creative people is undoubtedly an example of the active attitude of the representatives of the local government and the business people who use it. The equity of this approach can be seen by taking a journey along the path of „Lokale dla kreatywnych” (Premises for the Creatives), using various services, food offers or entertainment. While visiting ul. Piotrkowska (Piotrkowska street), at least one day must be reserved for the adventure with the rich offering of the firms for whom the common denominator is creativity. Presently, Łódź becomes a city abundant in many new, non-standard tourist attractions, and at the same time – as always – a place to conduct business, including the creative kind. The tool that enables tourists with more or fewer business interests to get to know the creative corners of Łódź is this „Przewodnik po lokalach dla kreatywnych” (Guide to the Premises for the Creatives).

LOKAL PASAŻ SCHILLERA

Fundamentem powstałego wiosną 2014 roku Lokalu stał się... lokalny patriotyzm, na którym twórcy projektu zbudowali pomysł swojej kreatywnej działalności.

Fundamentem powstałego wiosną 2014 roku Lokalu stał się... lokalny patriotyzm, na którym twórcy projektu zbudowali pomysł swojej kreatywnej działalności. W tworzeniu wykorzystali zamiłowanie do muzyki, sztuki i dobrej kuchni, których połączenie idealnie wpasowało się w krajobraz łódzkiej architektury. W tygodniu Lokal pełni funkcję restauracji – można tu zjeść regionalne specjały w nowych, kuszących odsłonach. W weekendowe wieczory pofabryczne wnętrze zmienia się natomiast w przestrzeń imprez i kulturalnych atrakcji. – *Lokal to też miejsce na promocję łódzkiej sztuki* – wyjaśnia Andrzej Siczkowski, właściciel Lokalu. – *Co tydzień na spotkaniach „Usiądź na sofie – porozmawiaj z malarzem” mamy wernisaż jednego projektu.* Dowodem skuteczności działania na rzecz lokalnego rozwoju jest nagroda „Punkt dla Łodzi” przyznana w tegorocznej edycji plebiscytu (2015).

The foundation of Lokal created in the spring of 2014 is... local patriotism on which the creators of the project based their idea of creative activity. In their creation they used their love for music, art and good food and the combination of them fitted quite ideally in the landscape of Łódź. During the week Lokal works as a restaurant – one can eat regional specialities in new and tempting versions. During weekend evenings the post-factory interior changes, however, into space events and cultural attractions. – *Lokal is also a place for promoting the art of Łódź* – explains Andrzej Siczkowski, the owner of Lokal. – *Each week during the meetings „Sit on a sofa – talk with a painter” we have an art show opening of one project.* The evidence of the effective activity for local development is the prize „Punkt dla Łodzi” (A Point for Łódź) awarded in this year’s edition (2015) of the contest.

CITY BUM BUM PASAŻ SCHILLERA

City Bum Bum, czyli muzyczna, afrykańska wioska w centrum miasta, powstała w 2003 roku. Jest pierwszą profesjonalną szkołą bębniarską w Polsce i funkcjonuje od niedawna w jednym z „lokali dla kreatywnych” przy ul. Sienkiewicza. Ta nietypowa instytucja zajmuje się przede wszystkim prowadzeniem warsztatów muzycznych z perkusji zachodnioafrykańskiej oraz kursów tańca afro. W ofercie City Bum Bum znaleźć można również programy integracyjne dla firm i korporacji, podczas których – dzięki ogromnej sile muzyki oraz pasji instruktorów – uczestnicy mają okazję nie tylko poznawać afrykańskie rytmy, ale też budować i wzmacniać wzajemne relacje. – *Mówią może górnolotnie, ale bardzo autentycznie, dzielimy się z ludźmi swoimi marzeniami po to, żeby ludzie byli bliżej własnych marzeń i siebie nawzajem* – wyznaje założyciel City Bum Bum, Wojtek Pęczek.

City Bum Bum, or a musical African village in the centre of the city, was created in 2003. It is the first professional drummer school in Poland and has been active for a little while in one of the „Premises for the Creatives” at Sienkiewicza street. This unusual establishment handles first of all music workshops in west African drumming and Afro dance courses. City Bum Bum also offers integrating programs for firms and corporations during which – thanks to the great power of music and the passion of the instructors – the participants get a chance to not only get to know the African rhythms but also to build and strengthen their own relationships. – *It may sound grandiloquent but we share our dreams with others in order to let them be closer to their own dreams and to each other* – confesses the founder of City Bum Bum, Wojtek Pęczek.

Ta nietypowa instytucja zajmuje się przede wszystkim prowadzeniem warsztatów muzycznych z perkusji zachodnioafrykańskiej oraz kursów tańca afro.

NUBEE

PIOTRKOWSKA 112 i 130

Oryginalność, jakość, lokalność – tak w trzech słowach można streścić kreatywną filozofię marki Nubee.

Oryginalność, jakość, lokalność – tak w trzech słowach można streścić kreatywną filozofię marki Nubee. Jej autorka – Natalia Miziołek w swoich projektach pragnie łączyć wygodę z elegancją, tworząc produkty dla nowoczesnych, ceniących komfort i indywidualizm kobiet. Znakiem rozpoznawczym jej oversize'owych kolekcji są skórzane „chwytaćze”, którymi spina kołnierze sukienek i kaptury płaszczy. Początkowo miejscem rozwoju Nubee był Internet. – *Cała nasza „rzeczywistość” wcześniej istniała tylko w przestrzeni internetowej, dzięki której udało się zbudować markę* – wyjaśnia Miziołek. – *Przyszła pora na osadzenie jej w „realu”.* Jako Łódzianka nie wyobrażałam sobie na to żadnego innego miejsca – tylko ul. Piotrkowska. Dzięki wygranej w konkursie „Lokale dla kreatywnych”, w grudniu 2014 roku projektantce udało się otworzyć stacjonarny butik, w którym odbywają się również warsztaty i wernisaże.

Originality, quality, and locality – these three words can summarize the creative philosophy of the Nubee brand. Its author – Natalia Miziołek wants to combine comfort with elegance in her projects that create products for modern women who appreciate comfort and individuality. The recognition element marking her oversize collection are leather „tabs” which she attaches to the collars of her dresses and hoods of her coats. At first, the place of Nubee development was the internet. – *All of our „reality” previously existed only in the internet space, thanks to which I could build up the brand* – Miziołek explains. – *And the time arrived to set it in a „real” place. As a Łódź resident I could not imagine any other place for it but Piotrkowska street.* Thanks to the win in the competition „Lokale dla kreatywnych” (Premises for the Creatives), in 2014 the designer managed to open a brick and mortar boutique in which workshops and art show openings will be held as well.

Jakość i styl dawnego rzemiosła w połączeniu z renowatorskim kunsztem i świeżością współczesnych projektantów zaowocowały powstaniem niezwyklej galerii.

SHOWROOM 87
PIOTRKOWSKA 87

Jakość i styl dawnego rzemiosła w połączeniu z renowatorskim kunsztem i świeżością współczesnych projektantów zaowocowały powstaniem niezwyklej galerii, w której świat sztuki spotyka się ze światem biznesu. Showroom 87 zaskakuje swoich gości i klientów zmiennością ekspozycji, których szeroki zakres obejmuje zarówno szlachetne zabytki sztuki, obiekty kolekcjonerskie, jak i dzieła młodych twórców i projektantów. – *Naszym założeniem było stworzenie nie tylko przestrzeni wystawienniczej, ale także takiej, która inspirowanie odwiedzających, i w pewnym sensie również ich edukuje* – wyjaśnia Witold Żak, właściciel galerii, który chciałby zachęcać łódzian i przyjezdnych gości galerii do eksperymentowania z różnorodnością form i stylów w konstruowaniu codziennej przestrzeni życia. Eksperymenty samych właścicieli Showroom 87 zostały natomiast wyróżnione w plebiscycie „Punkt dla Łodzi”, promującym przykłady pozytywnych inicjatyw pojawiających się na kulturalnej mapie miasta.

The quality and style of the old artistry in combination with the innovative craftsmanship and the freshness of modern designers gave rise to an unusual gallery in which the art world meets the world of business. Showroom 87 surprises its guests and clients with the changing expositions whose wide range includes both the noble historic works of art, collectables and the works of young artists and designers. – *Our intention was to create not just showroom space but also space that inspires the visitors and educates them in a sense* – Witold Żak, the gallery owner, explains. He would like to encourage Łódź residents and visitors to experiment with the diversity of forms and styles in their construction of space for everyday living. Experiments of the owners of Showroom 87 received distinction awards in the contest „Punkt dla Łodzi” (A Point for Łódź) which promoted positive initiative examples showing up on the cultural map of the city.

NIEBOSTAN

PIOTRKOWSKA 17

Jak wprowadzić gości w stan niebiańskiego uniesienia, wiedzą doskonale założyciele klubokawiarni Niebostan, która od ponad dwóch lat czaruje łodzian niespotykaną atmosferą, zapachem kawy i bogatym programem kulturalnych eventów. – *Ważne jest dla nas, żeby Niebostan nie był tylko miejscem, w którym można napić się piwa i miło spędzić czas, ale także istotnym punktem na mapie kulturalnej Łodzi* – podkreśla Agata Niewola, jedna z pomysłodawczyń nietypowej kawiarni. Od początku swojej działalności właściciele lokalu nie przestają realizować tego założenia. Nowoczesne, recyklingowe wnętrze jest miejscem licznych spotkań, wystaw i prelekcji, na które zapraszani są przedstawiciele świata literatury, sztuki i nauki, w tym m.in. wykładowcy Uniwersytetu Łódzkiego.

How to lead your guests into the state of heavenly ecstasy is something that the founders of the club-café Niebostan (State of Heaven) know very well. For two years the club-café has been charming residents of Łódź with its unusual atmosphere, the smell of coffee, and a rich offering of cultural events. – *It is important for us that Niebostan is not only a place where one can drink beer and spend some time but also a significant place on the cultural map of Łódź* – stresses Agata Niewola, one of the initiators of this unusual café. From the very beginning the owners of this establishment have not stopped executing this premise. The modern recycled-materials interior is a place of many gatherings, exhibits and lectures for which the representatives of the world of literature, art and science are invited, including lecturers of the University of Łódź.

Niespotykana atmosfera, zapach kawy
i bogaty program kulturalnych eventów
– to Niebostan.

Półka z futerału na skrzypce i stolik kawowy z bębna od pralki to tylko niektóre z propozycji projektantów łódzkiej pracowni Re:Meble.

RE:MEBLE
PIOTRKOWSKA 17

Półka z futerału na skrzypce i stolik kawowy z bębna od pralki to tylko niektóre z propozycji projektantów łódzkiej pracowni Re:Meble. – *Inspiracje czerpiemy ze wszystkiego, przedmioty do nas „mówią”* – zdradza jeden z twórców niecodziennego wyposażenia wnętrz, Andrzej Stańczyk. Przyznany zespołowi „lokal dla kreatywnych” jest miejscem budzenia do życia przedmiotów, które zniszczone lub zaniedbane czekały na swoją drugą szansę. Dzięki pomysłowości oraz fachowym umiejętnościom projektantów z Piotrkowskiej 17, niechciane starocie stają się praktycznymi dziełami nowoczesnego rzemiosła i mogą trafić do odbiorców w zaskakującej funkcjonalnością formie. Otwarcie na indywidualną współpracę z klientem autorzy projektów oferują zarówno ekologiczne, redesignerskie wyroby, jak i bardziej tradycyjne meble, dostosowane do potrzeb zamawiającego. Niezależnie od materiału i preferowanego przez klienta stylu, przedmioty powstające w pracowni łączy jedno – w przeciwieństwie do sprzętów masowej produkcji wszystkie posiadają duszę.

A shelf made of a violin case and a coffee table made of a washing machine drum are only some examples of the designers of the Łódź studio ReMeble. – *We drive our inspiration from everything, objects „speak” to us* – says one of the creators of the unusual interior design, Andrzej Stańczyk. The „Premise for the Creatives” assigned to the team is a place where damaged or neglected objects waiting for their second chance wake up. Thanks to the creativity and skills of the designers from Piotrkowska street no. 17, unwanted old objects become practical works of modern craftsmanship and may find their new owners in a form that surprises with its functionality. The authors of the projects who are open to individual cooperation with clients offer both environmentally friendly, redesigned products as well as traditional furniture, adapted to the needs of the clients who order them. Regardless of the material and the style preferred by the clients, the objects created in this studio have one thing in common – as opposed to mass-produced objects, they all have a soul.

PEGAZ TUWIMA

NARUTOWICZA 4

Jedna z najstarszych łódzkich księgarń, założona w 1882 roku przez Ludwika Fiszera, jedna z najznakomitszych w Królestwie Polskim, znana łodzianom pod nazwą Pegaz, przestała istnieć kilka lat temu. Mimo to tradycja z nią związana nie umarła – powróciła pod postacią antykwariatu Pegaz Tuwima. Jeden z pomysłodawców projektu wskrzeszenia tak ważnego niegdyś miejsca, Benedykt Wandachowicz, jako prezes łódzkiego oddziału Stowarzyszenia Księgarzy Polskich przechował logo dawnej księgarni, które zdobi teraz witrynę nowego lokalu. – *W antykwariacie znaleźć można książki stare, a nie te wydane w ostatnich latach. To skutkuje tym, że tworzy się selekcja czytelnicza. Ci, którzy szukają nowości, znajdują w sieciówkach i na wyprzedazach – natomiast szperacze trafiają do antykwariatu.* Antykwariat przy Narutowicza 4 zaprasza wszystkich, którzy uważają, że era Gutenberga nie odeszła, tych, dla których podnoszenie okładki, szelest, zapach i faktura papieru wciąż mają swoją magię. W ofercie znajduje się szeroki asortyment książek z najrozmaitszych dziedzin, a Benedykt Wandachowicz, antykwariusz z 45-letnim stażem, nie przeoczy żadnej łódzkiej publikacji.

One of the oldest bookstores in Łódź, established in 1882 by Ludwik Fiszer, was one of the greatest ones in the whole Kingdom of Poland, and it was known to the residents of Łódź as Pegaz (Pegasus). It closed its doors a few years ago. However, the traditions connected to it did not disappear – they returned in the form of an antiquarian bookstore known as Pegaz Tuwima (Tuwim's Pegasus). One of the people behind the idea to recreate this place, so very important long ago was Benedykt Wandachowicz, the chair of the Łódź division of the Association of Polish Booksellers, who kept the sign of the old bookstore. Now this sign decorates the storefront window of its new premises. *The antiquarian bookstore carries old books but no books that were published recently. This means that there are various kinds of readers. Those who look for new publications find them in bookstore chains, and on various sales while seekers of special publications find them in an antiquarian bookstore.* The antiquarian bookstore at Narutowicza street no. 4 invites all those who believe that Gutenberg's era is not over, those for whom the opening of a book cover, the rustle, the smell and the texture of paper is still magical. A wide selection of books in many disciplines is available and no book on the topic of Łódź will pass unnoticed by a bookseller with 45 years of experience.

Ci którzy szukają nowości szukają w sieciach i na wyprzedazach – natomiast szperacze trafiają do antykwariatu.

AR DESIGN PASAŻ SCHILLERA

Zapytany o pozytywne strony prowadzenia własnej działalności, Pawełszek odpowiada krótko:
– wszystko jest w twojej głowie.

Dawna fabryka Hirszmana przy ul. Sienkiewicza 61a stała się nową siedzibą również dla projektantów AR Design. – *Zawsze chcieliśmy mieć biuro w starej, łódzkiej kamienicy lub we wnętrzach po-fabrycznych* – wyznaje Rafał Pawełszek, który wraz z Agnieszką Auguścik-Pawełszek prowadzi własną pracownię projektową. – *Wcześniej przez 7 lat biuro mieściło się w kamienicy, więc przyszedł czas na fabrykę.* Wśród projektów AR Design znajdują się przede wszystkim lokale użyteczności publicznej, biura, restauracje, kluby fitness, a także mieszkania prywatne. Para projektantów może pochwalić się doświadczeniem w dziedzinie scenografii filmowej i reklamowej, projektami wystawienniczymi oraz działaniami z zakresu identyfikacji graficznej. Zapytany o pozytywne strony prowadzenia własnej działalności, Pawełszek odpowiada krótko: – *wszystko jest w twojej głowie.*

The former Hirszman factory at Sienkiewicza street no. 61a became the new site also for AR Design. – *We have always wanted to have an office in an old tenement house in Łódź or in a former factory interior* – Rafał Pawełszek confesses. He, together with Agnieszka Auguścik-Pawełszek runs the design studio. – *Previously, for 7 years the office was located in a tenement house, so it was time for a factory.* Among AR Design projects there are first of all public space premises, offices, restaurants, fitness clubs and also private residences. This couple of designers can boast of their experience in film scenography and in advertising, exhibition designs and activities pertaining to graphic identities. When he was asked about the positive aspects of running his own firm, Pawełszek responded briefly – *everything is in your head.*

JEDWAB AUTORSKI

PASAŻ SCHILLERA

Projektantka pracuje z jedwabiem od wielu lat, pozostaje w ciągłym zdumieniu i zachwycie nad magią tej tkaniny.

Przestrzeń, światło i niezwykły klimat to zalety lokalu przy ul. Sienkiewicza 61a. Swoje miejsce znalazła tam Joanna Szymankiewicz, która prowadzi pracownię Jedwab Autorski. Artystka przed podjęciem studiów w Katedrze Ubioru i Katedrze Tkaniny łódzkiej ASP wychowywała się w domu, gdzie już w latach 70. mama prowadziła własną firmę. Połączenie tych doświadczeń, rozbudzonej twórczości z przedsiębiorczością, zaowocowało aktualnym stanem, kreatywnym biznesem. Projektantka pracuje z jedwabiem od wielu lat, pozostaje w ciągłym zdumieniu i zachwycie nad magią tej tkaniny. – *Jedwab uczy pokory, jest jedyną na świecie tkaniną, która zachowała swoją unikatową naturę, nie poddając się procesowi uprzemysłowienia. Dzisiaj, tak jak dawniej, szczególnie piękno, szlachetność i jakość jedwabiu można wydobyć jedynie ręczną pracą i cierpliwością* – wyjaśnia Joanna. Unikatowe tkaniny jedwabne, którym nadaje formę użytkową, znajdują odbiorców wśród firm, instytucji i klientów indywidualnych. Wolność od schematów i niezależność to dla niej najważniejsze zalety prowadzenia własnej firmy. Trzeba wiary i wytrwałości, a wszystko jest możliwe.

Space, light and pleasant atmosphere are the benefits of the premises at Sienkiewicza street no. 61a. Joanna Szymankiewicz found a place for herself there. She runs a studio called Jedwab Autorski (Authored Silk). Before the artist started her studies at the Department of Fashion and the Department of Textile at the Academy of Fine Arts in Łódź, she grew up in a home where her mother, already in the 1970s, ran her own company. The combination of these experiences – her awakened creativity and entrepreneurship – resulted in the establishment of a creative company. The designer has been working with silk for many years, and she is still constantly amazed and charmed by its magic. – *Silk is a textile which teaches you humility. It is the world's only fabric that has retained its unique nature, without the process of industrialization. Its particular beauty, nobility and the quality of the silk can be achieved only with patience and work by hand* – Joanna explains. Szymankiewicz creates unique authored silk which finds customers among companies, institutions and individual clients. Freedom from set patterns and independence are the greatest advantages of running her own company. What is needed is just a little faith, discipline and persistence, and it will surely result in a success.

SURINDUSTRIALLE

PIOTRKOWSKA 118

Mieszczące się przy ulicy Piotrkowskiej 118 Surindustrialle to miejsce niepodobne do żadnego lokalu w Łodzi. Przedsięwzięcie Andrzeja Czaplińskiego to nietypowa galerio-kawiarnia, w której większość eksponatów pełni funkcję użytkową, a wszystkie one wystawione są na sprzedaż. Autorem wypełniających kawiarnię niezwykłych przedmiotów, będących unikatowymi dziełami metaloplastyki, jest sam właściciel. To właśnie intrygujące meble, świeczniki, lampy i biżuteria są główną atrakcją lokalu – wielu kojarzą się one ze steampunkiem czy niepokojącymi, surrealistycznymi dziełami Władysława Hasiora lub H. R. Giger. Jak mówi Andrzej Czapliński: *Stawiamy na oryginalność, a miejscami i ekscentryczność utrzymaną w dobrym, nietypowym stylu.* Surindustrialle jest otwarte na wszystkich klientów – miłośników sztuki i nietypowych przedmiotów, fanów fantastyki i gier fabularnych, a także młodzież, rodziny z dziećmi, osoby starsze i ludzi poszukujących inspiracji.

Surindustrialle located at Piotrkowska street is a place unlike any other in Łódź. Andrzej Czapliński's space is an unusual café-gallery in which most exhibited objects are functional, and all objects are for sale. The extraordinary objects filling the café were made by the owner, and they are unique artistic metal works. Intriguing furniture, candlesticks, lamps and jewellery are the main attraction of this space – many people associate it with steampunk or the disturbing, surrealist works of Władysław Hasiór or H.R. Giger. As Andrzej Czapliński says *We place high value on originality, and sometimes even on eccentricity maintained in a good albeit unusual taste.* Surindustrialle is open to all clients – art and lovers of unusual objects, fans of fantasy and role-playing games, also young people, families with children, the elderly and people seeking inspiration.

Stawiamy na oryginalność, a miejscami i ekscentryczność utrzymaną w dobrym, nietypowym stylu.

LOKALE DLA KREATYWNYCH PREMISES FOR THE CREATIVES

1 Sir Lock Sp. z o.o.
Gry real life, escape room

ul. Legionów 2 lok. 4u
II piętro
lodz@sirlock.pl
www.sirlock.pl

2 Iwanowicz & Ryder, Architecture design
**Projektowanie architektury, design,
projektowanie wnętrz**

ul. Piotrkowska 11
wejście od ul. Próchnika 1 lok. 29u
espace@data.pl

3 Kartell & Rosenthal
**Salon z designerskim
wyposażeniem wnętrz**

ul. Próchnika 1 lok. 3u
parter
office@rosenthal.pl
www.rosenthal.pl

4 Exclusive Style
**Pracownia krawiecka,
salon sukien ślubnych**

ul. Próchnika 5 lok. 4u
front, parter
salon.exclusivestyle@gmail.com
www.Exclusive-Style.pl

5 MODNA POLKA Agnieszka Kołodziejczyk
**Moda polska reprezentowana
przez 17 polskich firm. Nowe kolekcje**

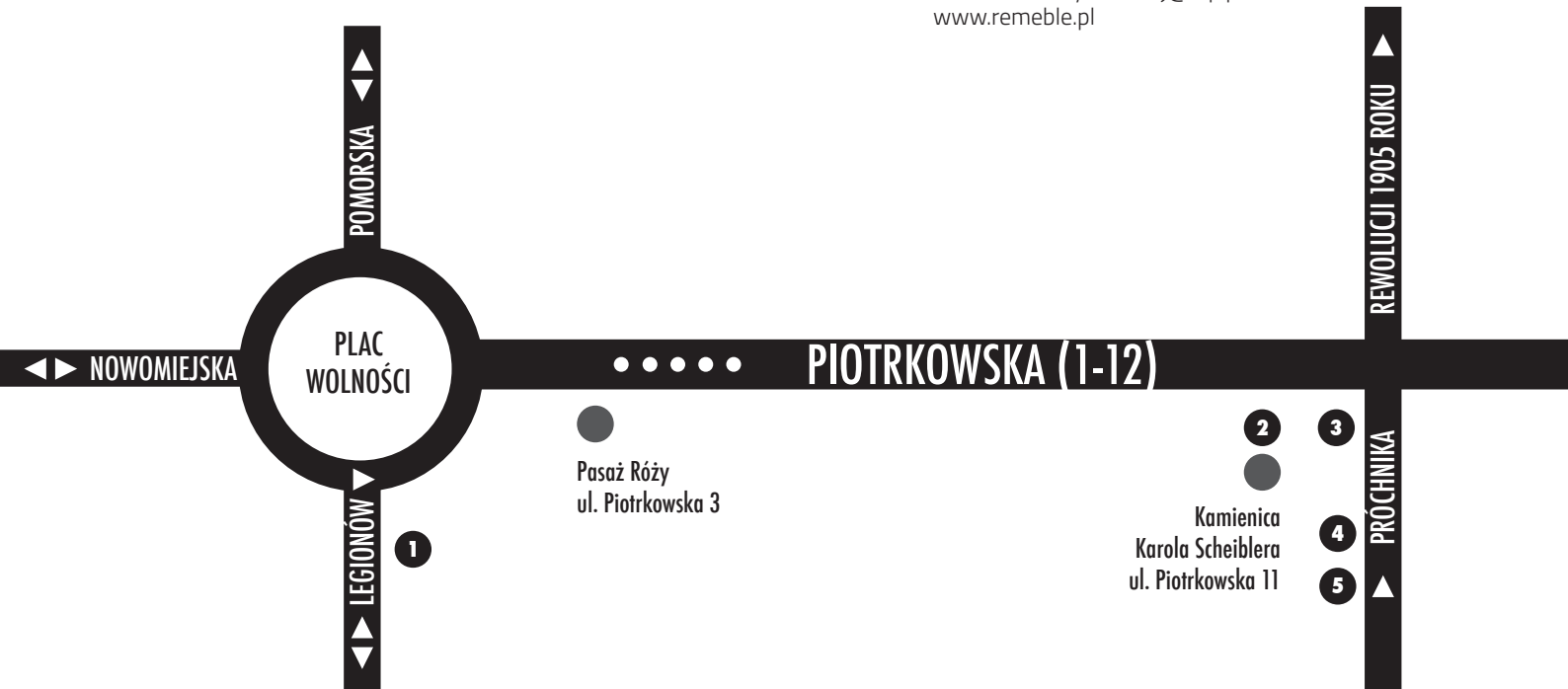
ul. Próchnika 7

6 Setis – Pracownia Artystyczna
**Kursy malarstwa i rysunku
oraz rysunku architektonicznego**

ul. Piotrkowska 15 lok. 5u
(domofon 280)
podwórze szczyt, parter
pracowniasetis@gmail.com
www.setis-art.pl

**7 Re:Meble – salon mebli designerskich
i recyklingowych**

ul. Piotrkowska 17 lok. 1u/70u
prawa oficyna, parter
e-mail: stanczykandrzej@wp.pl
www.remeble.pl

**8 Autograf s.c. Dorota Bielacka,
Joanna Wojtczak-Błada
Zarządzanie i Obrót Nieruchomościami**
ul. Piotrkowska 17 lok. 10u
front, II piętro
biuro@autograf-nieruchomosci.pl
www.autograf-nieruchomosci.pl

**9 Dimage Daniel Świrko
Fotografia**
ul. Piotrkowska 17 lok. 25u
lewa oficyna, parter
www.swirko.pl

**10 Niebostan
Klubokawiarnia z antykwarem**
ul. Piotrkowska 17 lok. 33u
prawa oficyna, I piętro
stanczyk.stanczyk@gmail.com
Facebook.com/niebostan

**11 Business Partners Sp. z o.o.
Warsztaty rozwoju osobistego
i doskonalenia kompetencji**
ul. Piotrkowska 17 lok. 42u
poprzeczna oficyna, II piętro
office@IRiK.pl
www.IRiK.pl

**12 Fundacja Promocji Sztuki
„Niezła Sztuka”**
ul. Piotrkowska 17 lok. 57u
poprzeczna oficyna, II piętro
kontakt@niezlasztuka.net
www.niezlasztuka.net

**13 Lilou Sp. z o.o
Przygotowanie personalizowanej biżuterii**
ul. Piotrkowska 18
front, parter
lodz@lilou.pl
www.lilou.pl

**14 EMAX
Antykwarjat – skup i sprzedaż książek oraz
przedmiotów kolekcjonerskich**
ul. Piotrkowska 20 lok. 1u
front, parter
emax.antykwarjat@o2.pl

**15 Warsztatownia
Warsztaty plastyczne**
ul. Piotrkowska 28 lok. 4u
prawa oficyna, parter
www.warsztatownialodz.pl

**16 MULTI_
Galeria ubioru, minipokazy, porady stylistki**
ul. Piotrkowska 31
sklep_piotrkowska@jukana.eu

Pomnik „Twórcy
Łodzi Przemysłowej”
ul. Piotrkowska 30/32

JARACZA

WIĘCKOWSKIEGO

13

14

15

22

PIOTRKOWSKA (13-32)

6

7

8

9

10

11

12

19

16

17

18

20

21

Dom Bankowy
Wilhelma Landaua
ul. Piotrkowska 29

LOKALE DLA KREATYWNYCH PREMISES FOR THE CREATIVES

- 17** **Agencja reklamowa TOTEM Sp. z o.o.**
Kompleksowe usługi z zakresu reklamy i marketingu
ul. Piotrkowska 31
lewa oficyna, parter
totem@totem.pl
www.totem.pl
- 18** **ProDJs Group**
Biuro agencji eventowej zajmującej się kompleksową organizacją imprez
ul. Piotrkowska 31 lok. 15u
prześwit bramowy, lewa oficyna
biuro@prodjs.pl
www.prodjs.pl
- 19** **IKA – Ilona Kazmierczak**
Sprzedż krótkich serii odzieży damskiej
ul. Więckowskiego 1
- 20** **M.uniqe**
Młoda marka dedykowana kobietom pewnym siebie, dbającym o swój wizerunek i kobiecość w każdej odsłonie
ul. Piotrkowska 33 lok. 3u
front, parter
munique@munique.pl
www.munique.pl

24

PIOTRKOWSKA (33-52) ●●●●●

● Pomnik „Lampiarz”
ul. Piotrkowska 37

- 21** **comeBAG**
Krótkie serie odzieży oraz akcesoria modowe tj. torebki, biżuteria. „Klinika torby”
ul. Piotrkowska 33 lok. 16u
front, parter

- 22** **Sanktuarium Sukcesu Sashiba**
Trening osobowości, profesjonalne wsparcie i doradztwo życiowe
ul. Piotrkowska 36
sylwiasukces@interia.pl
www.trener-personalny.biz

- 23** **Pegaz Twima**
Księgarnia i antykwariat
ul. Narutowicza 4
front, parter

- 24** **WAM-PRESS Sp. z o.o.**
Działalność wydawnicza – wydawanie „Więści Gazety Regionalnej”
ul. Piotrkowska 46 lok. 8u
poddasze
redakcja@gazeta-wiesci.pl
www.gazeta-wiesci.pl

- 25** **PURPOSE content**
Redakcja PURPOSE i Ładnie Naprawię
Działalność content publishing
ul. Piotrkowska 59 lok. 13u
prawa oficyna, I piętro
redakcja@purpose.com.pl
www.p-content.com

23

NARUTOWICZA

ZIELONA

26 Work Place 59
Kameralna przestrzeń w formule coworkingu

ul. Piotrkowska 59 lok. 34a
prawa oficyna, parter
kontakt@workplace59.com
www.workplace59.com

27 P65
**Przestrzeń kreatywna
w formie coworkingu**

ul. Piotrkowska 65 lok. 2u
II piętro
info@p65.pl
www.p65.pl

28 Prometeus Sp. z o.o.
**Usługi medyczno-kosmetyczne,
kursy i szkolenia dla kobiet**

ul. Piotrkowska 67 lok. 1u
parter
n.cybul@dermatis.com.pl
www.dermatis.com.pl

29 DOMAKI
**Projektowanie wnętrz dla dzieci,
warsztaty twórcze, pracownia malarska**

ul. Piotrkowska 68 lok. 4u
prawa oficyna, parter
pracownia.domaki@gmail.com
www.facebook.com/domaki

30 Skarby Sztuki
**Pracownia konserwacji dzieł sztuki,
renowacja zabytków architektury,
pracownia artystyczna**

ul. Piotrkowska 77 lok. 5u
prawa oficyna, parter
kontakt@skarbysztuki.pl
www.skarbysztuki.pl

31 Art-Service
Pracownia pozłotnicza

ul. Piotrkowska 77 lok. 3u
prawa oficyna, parter

32 Signum Project
Galeria Sztuki Współczesnej

ul. Piotrkowska 85
front
gremu@op.pl

33 Showroom 87
**Wystawy antyków, sztuki współczesnej
i mody, pokazy**

ul. Piotrkowska 87
front, parter
www.facebook/showroom87

● Galeria ASP Łódź
ul. Piotrkowska 68

● 29

▲ TRAUUGUTTA ▲
Dawna fabryka
Ludwika Meyera,
przebudowana na
hotel Grand ***
ul. Piotrkowska 72

▼ MONIUSZKI ▼
Kantor fabryki
Ludwika Geyera
ul. Piotrkowska 74

PIOTRKOWSKA (47-70)

● 25

● 26

Woonerf

▲ 6 SIERPNIA ▲

● 27

● 28

LOKALE DLA KREATYWNYCH PREMISES FOR THE CREATIVES

- 34 EKO MIŚ**
**Centrum dziecięce w duchu ekologicznym –
bezpłatna sala zabaw, kawiarenka,
sklep, komis, warsztaty**
ul. Piotrkowska 92
lewa oficyna
eko-mis@mail.com
www.facebook.com/ekomisio
- 35 Witchcraft Magiczna Księgarnia**
**Księgarnia, klub literacki,
biżuteria unikatowa**
ul. Piotrkowska 92 lok. 10u
prawa oficyna, parter
biuro@witchcraft.pl
www.witchcraft.pl, www.ksiegarniamagiczna.pl
- 36 NUBEE**
**Sprzedaż autorskiej marki odzieżowej
Nubee, galeria sztuki, przestrzeń kreatywna**
ul. Piotrkowska 112 lok. 3u
front, parter, (od pasażu Schillera)
nubee.polishbrand@gmail.com
www.nubee.pl

- 37 Fundacja LUX PRO MONUMENTIS**
**Organizator Festiwalu Kinetycznej Sztuki
Światła Light.Move.Festival Łódź**
ul. Piotrkowska 113 lok. 1Ua
biuro@lmf.com.pl
www.lmf.com.pl
- 38 Fundacja Kamila Maćkowiaka**
**Realizacja własnych projektów teatralnych,
promocja teatru**
ul. Sienkiewicza 55
sekretariat@fundacjamackowiaka.org
www.fundacjamackowiaka.org
- 39 Reeds & Accessories Michał Łabecki**
**Wykonywanie akcesoriów
do instrumentów muzycznych**
ul. Sienkiewicza 61a lok. 1u
- 40 The place combat lifestyle academy**
**Szkolenia treningowe z zakresu
samoobrony i rozwoju fizycznego**
ul. Sienkiewicza 61a
kontakt@gkma.pl
www.jrogowski.com

Fortepian
A. Rubinsteina
ul. Piotrkowska 78

Kamienica pod Gutenbergiem
ul. Piotrkowska 86

35

34

TUWIMA

PIOTRKOWSKA (65-98)

Pasaż
Rubinsteina

Plac
zasilany
zabawą

- 30** Pałac bankiera
Maksymiliana
Goldfedera
ul. Piotrkowska 77
- 31**

- 32**
- 33** CIT - Centrum Informacji
Turystycznej w Łodzi,
- Rzeźba Misia Uszatka
ul. Piotrkowska 87

ANDRZEJA STRUGA

Stacja
szybkiego
kontaktu
ze Strażą
Miejską

41 LOKAL
Restauracja, klub muzyczny, galeria
ul. Sienkiewicza 61a lok. 7u i 23u
poprzeczna oficyna, parter
kontakt@lokal-lodz.com
www.lokal-lodz.com

42 City Bum Bum
Warsztaty muzyczne i taneczne
ul. Sienkiewicza 61a lok. 9u
II piętro, oficyna
djembe@citybumbum.pl
www.citybumbum.pl
www.lepszazastronaintegracji.pl

43 Next Step
**Studio projektowania komunikacji,
zarządzanie projektami, doradztwo**
ul. Sienkiewicza 61a lok. 10u
II klatka, wejście od pasażu Schillera
biuro@nextstep.net.pl
www.nextstep.net.pl

44 JEDWAB AUTORSKI Joanna Szymankiewicz
**Pracownia jedwabiu. Tworzenie autorskimi
technikami tkanim unikatowych
i użytecznych (szale, chusty, krawaty itp.)**
ul. Sienkiewicza 61a lok. 15u
II piętro
kontakt@jedwabautorski.pl
www.jedwabautorski.pl

Pomnik „Ławeczka Tuwima”
ul. Piotrkowska 104

45 VERV. studio
**Druk 3D – prototypy, modelowanie 3D,
projektowanie**
ul. Sienkiewicza 61a lok. 19u
oficyna poprzeczna, III piętro
studio@verv.pl
www.verv.pl

46 AR Design
**Architektura/Projektowanie wnętrz
Projektowanie graficzne**
ul. Sienkiewicza 61a lok. 20u
oficyna, III piętro
biuro@ardesign.pl
www.ardesign.pl

LOKALE DLA KREATYWNYCH PREMISES FOR THE CREATIVES

47 **Słodka Pracownia**
**Cukiernia artystyczna – torty, babeczki,
ciasta, desery**

ul. Piotrkowska 115 lok. 2u
lewa oficyna, parter
kontakt@slodkapracownia.pl
www.slodkapracownia.pl

48 **Myszy i ludzie**
Antykwariat

ul. Piotrkowska 118 lok. 13u
prawa oficyna, parter
myszyludzie@gmail.com

49 **Surindustrialle**
**Galeria metaloplastyki
oraz kawiarnio-herbaciarnia**

ul. Piotrkowska 118
lewa oficyna, parter
surindustrialle@surindustrialle.pl
www.surindustrialle.pl

50 **Black Dot Concierge Investing Sp. z o.o.**
Realizacja projektów, PR, kreowanie marki

ul. Piotrkowska 118 lok. 14u
prawa oficyna
i.wolaniuk@gmail.com

51 **Boutique ANIQA**
**Odzież, biżuteria polskich
projektantów i producentów**

ul. Piotrkowska 124
wejście od ul. Nawrot 2
aniqabutik@gmail.com
www.aniqabutik.pl

52 **Czarodzielnica**
**Galeria kawy i herbaty sprzedawanej
na wynos i serwowanej na miejscu.**
Warsztaty artystyczne, wystawy rękodzieła

ul. Nawrot 7 lok. 2u
front, parter
sklep@galeria-czarodzielnica.pl
www.galeria-czarodzielnica.pl

53 **Pracownia-Grafik**
**Pracownia warsztatowych
technik graficznych**

ul. Piotrkowska 128 lok. 7u
oficyna

50

49

48

51

52

53

55

54

56

58

57

NAWRÓT

ZAMENHOFA

PIOTRKOWSKA (129-144)

Pałac Juliusza Kindermanna,
Kuferek Reymonta
ul. Piotrkowska 137/139

- 54 NUBEE**
Sprzedż autorskiej marki odzieżowej
Nubee, galeria sztuki, przestrzeń kreatywna,
klubokawiarnia

ul. Piotrkowska 130 lok. 2u
front, parter
nubee.polishbrand@gmail.com
www.nubee.pl

- 55 Sztuka Plakatowania**
ul. Piotrkowska 130 lok. 1u
prześwit bramowy
biuro@sztukaplakatowania.pl
www.sztukaplakatowania.pl

- 56 Tamborscy Architekci**
Architektura, projektowanie, inwestycje
ul. Piotrkowska 132
lewa oficyna, parter
architekci@tamborscy.com
www.tamborscy.com

- 57 odNOWA**
Łódzka Galeria Fashion Look,
salon fryzjersko-kosmetyczny
ul. Piotrkowska 133 lok. 3u
front, parter
odnowa.lodz@gmail.com
www.odnowa.lodz.pl

- 58 Dom Sztuki s.c. Jacek Olejniczak**
Pracownia artystyczna
grupy „RED MONKEYS”
ul. Piotrkowska 134 lok. 1u
poprzeczna oficyna, suterena
jacek.olejniczak3@gmail.com

- 59 CAT CAT**
Studio odzieżowe marki Cat Cat
ul. Piotrkowska 141
front, parter
studio.catcat@gmail.com
www.catcat.eu

LEGENDA

Deptak ● ● ● ● ●

Kierunek jazdy ◀ ▶

Warto zobaczyć ●

Lokal dla kreatywnych 0

OFF Piotrkowska

ROOSEVELTA ▼

PIŁSUDSKIEGO ▲

Pomnik „Fotel Jaracza”
ul. Piotrkowska 152

PIOTRKOWSKA (149-160) ▶▶

ALEJA JÓZEWSKIEGO

MICKIEWICZA ▲

- 59** ●
Kamienica
firmy Krusche i Ender
ul. Piotrkowska 143

INFORMACJE INFORMATIONS

Publikacja powstała w Work Place 59 – jednym z lokali przyznanym w ramach programu „Lokale dla kreatywnych”.

Work Place 59 jest kameralną przestrzenią, działającą w formule co-workingu, w której komfortowe miejsce do działania znajdują młodzi przedsiębiorcy, freelancerzy, start-upowcy, społecznicy i studenci. Oferta skierowana jest do przedstawicieli różnych branż i środowisk, którzy dzieląc tę przestrzeń mogą wymieniać się wiedzą, umiejętnościami, wzajemnie inspirować, nawiązywać zawodowe kontakty czy prezentować swoje dokonania. Zaraz nad Work Place 59 swoje miejsce znalazła redakcja PURPOSE i Ładnie Naprawię.

Work Place 59 is an intimate coworking space for young entrepreneurs, freelancers, start-ups, social activists and students. The concept is aimed at people from various sectors and backgrounds who by sharing this space can exchange knowledge and skills, inspire one another, establish professional contacts and showcase their achievements. The editorial offices of PURPOSE and Ładnie Naprawię are directly above Work Place 59.

WYDAWCA/PUBLISHER FOR:

Urząd Miasta Łodzi
Biuro Promocji, Turystyki
i Współpracy z Zagranicą,
The City of Lodz Office
Bureau of Promotion, Tourism and
International Cooperation
Łódź 90-423
ul. Piotrkowska 87
www.kreatywna.lodz.pl
www.turystyczna.lodz.pl

REALIZACJA/PUBLISHED BY:

PURPOSE content
www.p-content.com
Łódź 90-413
ul. Piotrkowska 59 lok. 13u
Tekst/Text:
Maciej Mazerant
dr hab. Artur Zaguła
Maja Ruszkowska-Mazerant
Marta Klimek
Weronika de Oliveira
Korekta:
Justyna Muszyńska- Szkodzick
Zdjęcia/Photographs:
Michał Justyna
Antek Mazerant
Paweł Augustyniak
Radosław Józwiak
Archiwum UME
Tłumaczenie/Translation:
1BT

Wydanie I, czerwiec 2015

ISBN: 978-83-941411-1-0

NOTATKI
NOTES

www.kreatywna.lodz.pl
www.turystyczna.lodz.pl

ISBN: 978-83-941411-1-0